

Afgørelser – Reg. nr.: 00805.00

Fredningen vedrører: Trehøje

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 31-08-1951, 20-04-1942

Fredningsnævnet 13-09-1947, 19-09-1941

Kendelser

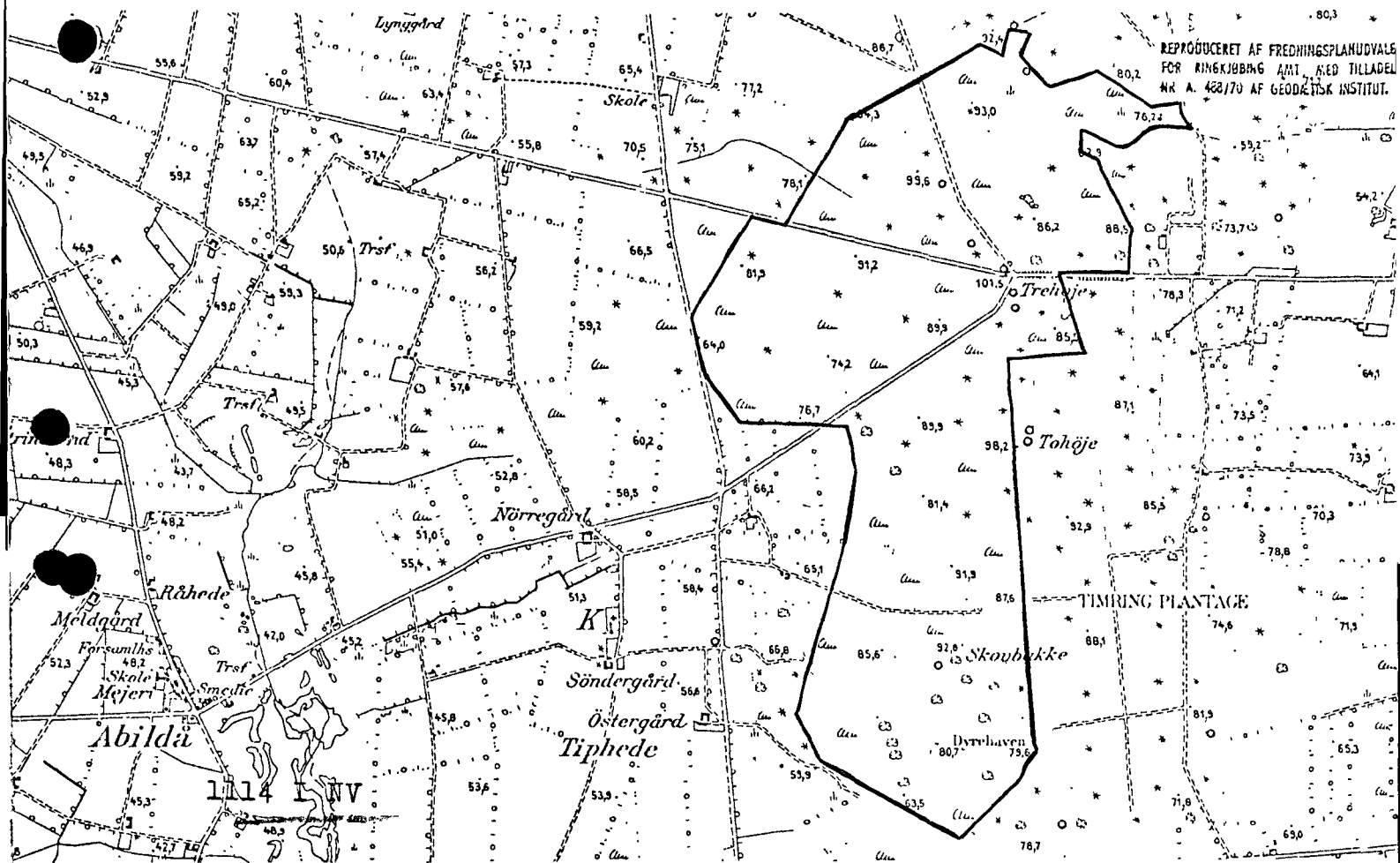
Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

Arealets navn Trehøje

Sogn Timring

Komm. Trehøje

Areal. Ca. 300 ha
hede.

Fredet

Overfredningsnævnets kendelser af 31/8 1951,
27/5 1952 og 12/11 1959.

Formål

Bevarelse af naturtilstand og udsigt fra
Trehøje.

Indhold

Status quo. Plantede eller selvsåede nåle-
træer kan fjernes af naturfredningsmyndighe-
derne. Offentlig adgang.

Matr. nr. 8h, 8m, 8t Najbjerg.

2e, 2f, 2h, 2i, 2s, 3b, 7b, 7g, 9k Tiphede.

Ejer

Hedeselskabet og private.

Påtaleret

Fredningsnævnet og Nationalmuseet.

31/8. 1951

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1951 den 31. august afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 476/41 vedrørende fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn.

I den af fredningsnævnet for Ringkøbing amt den 13. september 1947 afsagte kendelse hedder det:

"I 1941 behandlede Nævnet efter Begæring af Danmarks Naturfredningsforening Spørgsmaalet om Fredning af nogle Hedearealer i Omgivelserne af Højgruppen "Trehøje" i Timring Sogn, eventuelt tillige af det nærliggende Egekrat, kaldet "Dyrehaven". Uagtet Nævnet skønnede, at Fredningen burde gennemføres allerede af skønhedsmæssige Grunde, fandtes Sagen at maatte stilles i Bero under Hensyn til de meget store Erstatningskrav fra Lodsjerne og det ekstraordinært høje Prisniveau for Hedejord. Nævnets Afgørelse stadfæstedes ved Overfredningsnævnets Kendelse af 20. April 1942.

Paa Foranledning af Naturfredningsraadet er Sagen nu paany indbragt for Nævnet med Paastand om Bevarelse af Omraadets Naturtilstand, dog med Respekt af allerede foretagne Opdyrkninger, idet det anføres, at der i forholdsvis stort Omfang i de sener Aar er foretaget Opdyrkninger og Tilplantninger i Omraadet, ligesom der maa befrygtes Opførelse af Sommerhusbebyggelse.

Danmarks Naturfredningsforening har tilsluttet sig Raadets Begæring, som tillige anbefales af Nationalmuseet, der ogsaa har stillet en Udbedring af de Højgruppen under den tyske Besættelse paaførte, iøvrigt ikke særlig omfattende, Beskadigelser i Udsigt.

Efter et Nævnet forelagt Generalstabskort med indtegnede Ejendomsgrænser berøres nedennævnte Ejendomme alle beliggende i Timring Sogn - af Raadets Fredningsforslag:

Matr.Nr. 7b, 7q og 9k, Najbjerg, tilhørende Det Danske Hedeselskab.

- -	8l smst.,	tilhørende Laurids Peder Andersen,
- -	8m, -	Ole Pedersen,
- -	8h, -	Gotfred Pedersen, Jens Gosmer Jensen, Karl Schou Christensen, Hans Olivarius Hansen og Jørgen Andersen.
- -	2h, 2i, 2s, Tiphede,	tilhørende Niels Flytkjær,
- -	2f, smstds,	tilhørende N. Chr. Nielsen,
- -	2e -	Søren Chr. Madsen og
- -	3b -	Peternelius Thomsen."

Kendelsen citerer derefter nogle af naturfredningsforeningens naturvidenskabelige udvalg, af magister Keld Milthers og naturfred-

ningsrådet til støtte for fredningspåstanden afgivne udtalelser og det hedder videre:

"Ved Møder den 25. November 1946 og 2. Juni 1947 har Nævnet besigtiget Omraadet og forhandlet med Parterne. Forslaget mødte her stærk Modstand, idet kun Hedeselskabet tilsagde frivillig Medvirkning til Sagens Gennemførelse, medens de øvrige Lodsejere enten protesterede mod Fredningen i hvert Fald i det foreslaaede Omfang, eller paastod sig tilkendt meget store Erstatninger. Der blev derhos af Timring Sogneraad taget Forbehold om fortsat Adgang til Udnyttelse af Grusforekomster i Arealet og af Ringkøbing Amts Vejvæsen om de til en paatænkt Udvidelse af Sognevejen fra Ørnhøj til Timring fornødne Indgreb i selve Højomraadet.

Da det i Sagen omhandlede Omraade paa Grund af dets landskabelige Skønhed og dets Ejendommelighed findes at have væsentlig Betydning for Almenheden, findes Fredningsforslaget at burde fremmes med de a det følgende fremgaaende Begrænsninger og Vilkaar, der i det væsentlige er tiltraadt af Naturfredningsraadet:

Af Hensyn til de med Sagens Gennemførelse forbundne ret betydelige Udgifter og til de af Lodsejerne fremsatte Anbringender om den særlige Betydning, der for dem knytter sig til nærmere angivne Dele af deres Ejendomme, findes Fredningsomraadet at burde begrænses til de Arealer, som af Landinspektør Stampe-Danielsen, Holstebro, der af Nævnet er antagen som teknisk sagkyndig, er indlagt med røde Farver paa det nærværende Kendelse vedhæftede Maalebordsblad. Det fredede Omraade omfatter herefter følgende Arealer:

Af Matr.Nr. 7q: Den ikke tilplantede Del (herunder den indtegnede Enklave af Matr.Nr. 7b).

- - 9k: Det nordvestlige utilplantede Hjørne incl. Fyrrebevoksningen nord for den egentlige Plantage.

Af Matr.Nr. 8m: Kun det sydøstlige Hjørne (og saaledes at den allerede opdyrkede Del fortsat maa opdyrkes, men ikke udvides).

- - 8h: Kun de ca. 29 ha, der ligger nærmest ved Højen Pkt. 323.

- -2i,2h: Hele Arealet.

- - 2s: Hele Arealet med Undtagelse af det nordvestlige Hjørne (idet Afgrænsningen sker nærmest i lige Linie fra Afgrænsningen paa 8h).

- - 2f: Hele det hidtil uopdyrkede Areal med Undtagelse af ialt 15 Tdr. Land Lynghede, umiddelbart øst for den pløjede Del af 2f.

- - 2e: Hele den uopdyrkede Del, dog med Undtagelse af 3 Tdr. Land beliggende øst for Ejendommens Bygninger og følgende Skellinjen mod 3 b,

samt endelig det nordøstligste Hjørne af Matr.Nr. 3b, afgrænset af en Linie med Udgangspunkt i Skellet mod Matr.Nr. 2e næsten stik

syd for Pkt. 207 og svingende mod Øst. over Pkt. 191 til Ejendommens syd-østlige Skel, rammende den i Øst-Vest gaaende Markvej syd for Naaletræsbevoksningen.

De herefter af Fredningen omfattede Arealer findes at burde bevares i Naturtilstand, saaledes at de ingensinde maa opdyrkes, tilplantes eller bebygges, hverken varigt eller midlertidigt, ej heller Skure og Boder rejses eller Ting eller Indretninger, der kan virke skæmmende, anbringes. Endvidere forbydes Afbrænding af Lyng og Skæring af Lyngtørv samt Fjernelse af den bestaaende Løvtræsbevoksning paa Matr.Nr. 3b, dog med Forbehold af Ejerens Ret til Hugst til Fremstilling af Hegnspåle til Brug alene paa Ejendommen og iøvrigt med Adgang til Skovning efter Anvisning fra Fredningsnævnet eller hvem dette udpeger, hvorhos det paalægges Ejerne inden en Frist af 3 Aar fra nærværende Kendelses Afsigelse at regne at fjerne alle plantede eller selvsaaede Naaletræer. Foranstaaende Opdyrkningsforbud skal dog ikke være til Hinder for fortsat Opdyrkning af de allerede opdyrkede Arealer af Matr.Nr. 8m, 8h og 2e, men der maa ikke ske nogen Udvidelse af denne Opdyrkning, og Arealerne maa ikke tilplantes eller bebygges under nogen Form. Endelig forbydes Gravning af Grus o.lign. i det fredede Omraade, dog med forbehold af Ret for Timring Kommune til Grustagning mod behørig Udjævning af Arealet i Henhold til nærmere Anvisninger fra Nævnet, eller hvem dette udpeger.

Med Hensyn til de af de enkelte Lodsejere nedlagte Paastande om Erstatning bemærkes:

Hedeselskabet har for sit Vedkommende frafaldet Erstatningskrav under Forudsætning af, at der uden Udgift for Selskabet anlægges en ny Brandlinie af 15m's Bredde paa Grænsen mellem Fredningsomraadet og den Selskabet tilhørende "M.B. Bruuns Plntage".

Ole Pedersen (Matr.Nr. 8 m) og Niels Flytkjær (Matr.Nr. 2h, 2i 2s) har paastaaet sig tilkendt i Erstatning 200 kr. pr. ha.

Ejerne af Matr.Nr. 8h, Godtfred Pedersen m.fl., som efter deres Anbringende har erhvervet Ejendommen i 1946 med Henblik paa Beplantning, har paastaaet sig tilkendt en Erstatning paa 100 Kr. pr. Td. Land. De har oplyst, at deres Anskaffelsespris var 40 Kr. pr. Td. Land.

Niels Chr. Nielsen (Matr.Nr. 2f) har nedlagt Paastand om Erstatning paa 100 Kr. pr. ha., under Forudsætning af, at der til Opdyrkning levnes ham - foruden et allerede opløjet Areal sydøst for Vejen fra Trehøje til Tiphede Kirke - et 15 Tdr. Land stort Hedeareal, der afgrænses mod Nordøst af en Linje ca. vinkelret paa fornævnte Vej (regnet fra et Punkt ved en Overkørsel, der ligger ca. 50 m nordøst for den nuværende Dyrkningsgrænse).

Under Hensyn til denne Lodsejers - som det maa skønnes - berettigede Interesse i at inddrage et Areal paa 15 Tdr. Land Hede til Opdyrkning under hans Ejendom, hvortil efter det oplyste for

Tiden kun hører ca. 30 Tdr. Land opdyrket Jord, har Nævnet ved den ovenfor fastsatte Begrænsning af Fredningsområdet paa Matr.Nr. 2f imødekommet Ejerenes Ønsker i saa Henseende.

Søren Chr. Madsen (Matr.Nr. 2e) har påstaaet sig tilkendt en Erstatning paa 100 Kr., pr. ha under Forudsætning af, at der ikke sker nogen Indskrænkning i hans Adgang til Opdyrkning af ca. 3 Tdr. Land beliggende paa Skraaningen syd for Dalsænkningen, hvilket Areal ligger øst for et allerede opløjet Areal, der støder op til Ejendommens Bygninger, og mod Syd grænser til Skellet mod Matr.Nr. 3b.

Ogsaa til denne Lodsejers Ønske om Fredningsområdets Begrænsning er taget Hensyn ved den ovenfor skete Fastsættelse af det fredede Omraade.

Endelig har Peter Nielsen Thomsen (Matr.Nr. 3b) som principalt har protesteret mod Fredningens Gennemførelse, subsidiært påstaaet sig tilkendt Erstatning, væsentlig højere end den, der maatte blive ydet for Hedearealer, der ligger Højgruppen nærmere. Han har oplyst, at hans Hugst i Egekrattet paa Matr.Nr. 3b alene sker til Fremstilling af Hegnspæle til Brug for Ejendommen, og at han for Tiden lader indplante Naaletræer i Krattet for at fremelske højere Løvskov. Endelig har han benyttet Arealet til Grusgravning.

Efter Omfanget af den ved Fredningen paalagte Indskrænkning i Lodsejernes Adgang til Udnyttelse af de fredede Arealer sammenholdt med Arealernes antagelige Salgsverdi, skønnes der ikke at være Grundlag for Tilkendelse af Erstatninger af den af Flertallet af Lodsejerne påstaaede Størrelse, men Erstatningerne findes - i Overensstemmelse med de af Søren Chr. Madsen og Niels Chr. Nielsen nedlagte Paastande - at burde fastsættes til 100 Kr. pr. ha. dog for de Arealer, der fortsat maa opdyrkes, kun til 50 Kr. pr. ha.

Den af Hedeselskabet nedlagte Paastand om Anlæggelse af Brandlinie uden Udgift for Selskabet, findes at burde tages til Følge, saaledes at Omkostningerne ved denne Foranstaltning afholdes paa samme Maade som nedenfor bestemt med Hensyn til Erstatninger iøvrigt.

Fredningsområdet vil ved Nævnets Foranstaltning være at opmaale og matrikulere og de enkelte Erstatningsbeløb være at beregne paa Grundlag af denne Opmaaling, saaledes at de fastsættes endeligt ved en af Nævnet afsagt Tillegskendelse.

Under Hensyn til, at Fredningens Gennemførelse i væsentlig Grad er begrundet ved den naturvidenskabelige Interesse, der knytter sig til Omraadet, findes Erstatningerne i Medfør af Naturfredningslovens § 17, Stk. 2, at burde udredes af Statskassen med 2/3 og af Ringkøbing Amtsfond med 1/3.

Efter Omstændighederne findes Erstatningsbeløbene, som vil være at forrente med 4 pCt. aarlig fra nærværende Kendelses Afsigelse at regne, indtil Betaling sker, uafkortet at burde tilfalde Ejerne, hvorved bemærkes, at ingen Panthavere har ladet møde eller har nedlagt Paastande under Sagen.

Nærværende Kendelse vil efter Afsigelsen af den ovenfor omhandlede Tillegskendelse i Medfør af Lovens § 19, Stk. 3, være at forelægge for Overfredningsnævnet."

Kendelsens konklusion er sålydende:

"De på vedhæftede Kort indtegnede Arealer af Matr.Nr. 7b, 7q, 9k, 8¹, 8m, 8h Najbjerg, 2h, 2i, 2s, 2f, 2e og 3b Tiphede, Timring Sogn, undergives Naturfredning med det ovenfor omhandlede Indhold og imod Udredelse af de ovenfor fastsatte Erstatninger."

Overfredningsnævnet bemærker, at det maa skyldes en fejltagelse, når matr.nr. 8¹ Nejbjerg er opført i kendelsens konklusion, idet dette areal ikke omfattes af fredningen.

I overensstemmelse med det i kendelsens slutning anførte har fredningsnævnet ladet landinspektør Stampe-Danielsen, Holstebro, foretage opmåling af de af kendelsen omfattede arealer med henblik på disses særskilte matrikulering og til brug ved affattelsen af tillægskendelse om de endelige erstatningsbeløb. Under 19. juli 1948 har nævnet afsagt en sådan tillægskendelse, der på grundlag af den i kendelsen fastsatte erstatning pr. ha og den nævnte opmåling bestemmer det hver enkelt ejer tilkommende erstatningsbeløb.

Kendelsen og tillægskendelse er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3.stk., hvorhos den er ind-anket af sæmtlige ejere, undtagen Det danske Hedeselskab, med påstand om indskrænkning af fredningsområdet og højere erstatning. Hedeselskabet har rettet henvendelse til fredningsnævnet om, at den i kendelsen omhandlede brandlinie anlægges med et andet forløb end ved kendelsen fastsat. Nævnets formand har kunnet tiltræde dette forslag, og har indstillet, at kendelsen ændres i overensstemmelse hermed.

Overfredningsnævnet har den 15. august 1949 besigtiget de omhandlede arealer og forhandlet med lodsejerne, undtagen Ole Pedersen, der ikke gav møde, og med andre i sagen interesserede.

Søren Chr. Madsen, hvis under fredningen hørende areal delvis er opdyrket, fremsatte ønske om at måtte opdyrke et yderligere areal, således at de dyrkede arealer kan udgøre indtil 30 tdr. land. Dette ønske kan overfredningsnævnet imødekomme.

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at kendelsen forsåvidt angår anlæg af brandlinie ændres således som foreslået af Det danske Hedeselskab. Brandlinien (brandbæltet), som delvis danner grænse for fredningsområdet, findes angivet på et af hedeselskabet udarbejdet kort. Udgiften til etablering af brandbæltet, 705,09 kr., er foreløbig afholdt af Ringkøbing amtsfond.

Overfredningsnævnet kan ligeledes tiltræde, at grænsen for det fredede areal af matr.nr. 8h af Najbjerg sogn drages i overensstemmelse med den af Hedeselskabet fastsatte grænse for Helmosedal plantage.

Da der er nogen uoverensstemmelse mellem fredningsgrænsens beskrivelse i nævnets kendelse og kortets angivelse, bemærker overfredningsnævnet, at det er kortets angivelse af fredningsgrænsen som er lagt til grund for fredningens omfang, og at landinspektøren har oplyst, at arealberegningerne er foretaget på grundlag af kortets angivelser.

Overfredningsnævnet har endvidere besluttet at ændre kendelsen således, at grusgravning kan finde sted efter særlig tilladelse fra

fredningsnævnet og på nærmere af fredningsnævnet fastsatte vilkår.

Efter at have drøftet erstatningsspørgsmålet med ejerne tilbød overfredningsnævnet en erstatning på 80 kr. pr. td. land, dog kun 40 kr. pr. td. land for de arealer, der må dyrkes. For at undgå en uligelig fastsættelse af erstatningerne for fredningen af de ret ensartede arealer, gjorde overfredningsnævnet tilbudet betinget af, at det accepteredes af alle lodsejere, idet man i modsat fald ville forelægge samtlige erstatningsspørgsmål for taksationskommissionen.

Da kun en del af ejerne kunne acceptere tilbudet, har overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 20 forelagt taksationskommissionen samtlige erstatningsspørgsmål til afgørelse på det i kendelsen angivne grundlag med de ændringer, der fremgår af det foranstående, hvorhos man anmodede kommissionen om at fastsætte erstatningerne for det tilfælde, at bestemmelsen om ejernes forpligtelse til at fjerne plantede eller selvsåede nåletræer ændres derhen, at sådan fjernelse foretages ved fredningsmyndighedernes foranstaltning og for deres regning.

Under en den 19. december 1949 stedfunden taksationsforretning har kommissionen fastsat erstatningerne for uopdyrkede arealer til 100 kr. pr. ha, der nedsættes til 80 kr. pr. ha, såfremt ejeren fritages for forpligtelsen til fjernelse af plantede eller selvsåede nåletræer, og for opdyrkede arealer til 40 kr. pr. ha.

Efter påny at have overvejet spørgsmålet om fjernelse af plantede eller selvsåede nåletræer, linder overfredningsnævnet, at forpligtelse til at foretage sådan fjernelse ikke bør pålægges lodsejerne, som derimod bør tale, at fjernelse af den omhandlede bevoksning foretages ved fredningsmyndighedernes foranstaltning, når og i det omfang, disse måtte træffe bestemmelse herom.

Erstatninger til lodsejerne fastsættes i overensstemmelse med taksationskommissionens afgørelse og på grundlag af de i tillægskendelsen af 19. juli 1948 indeholdte oplysninger vedrørende størrelsen af de under fredningen inddragne arealer, der skal henligge som hede, og de under fredningen inddragne arealer, der må dyrkes, jfr. dog ovenfor om størrelsen af det areal, som Søren Chr. Madsen har lov til at dyrke.

Da overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Ringkøbing amt den 13. september 1947 afsagte kendelse vedrørende fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

Grænserne for det fredede areal er vist på et nærværende kendelse vedhæftet kort nr. Rin 103.

I erstatning udbetales følgende beløb:

Matr.nr. 8m af Najbjerg

Ole Pedersen

10.5790 ha hede à 80 kr. = 846,32 kr.

1.3100 ha, der må dyr-

kes, à 40 kr. = 52,40 - 898,72 kr.,

der i henhold til transport af 19/6 1948
udbetales til andelskassen for Brejning
og omegn, Spjald.

Matr.Nr. 8h af Najbjerg

Godtfred Pedersen, Jens Gosmer Jensen,

Karl Schou Christensen, Hans Olivarius

Hansen og Jørgen Andersen

25.1550 ha hede à 80 kr. = 2012,40 kr.

0.8300 ha, der må dyrkes,

à 40 kr. = 33,20 -

2045,60 kr.

Matr.nr.2h,2i,2s af Tiphede

Niels Flytkjær

74.4600 ha hede à 80 kr.=

5956,80 kr.

Matr.Nr. 2f af Tiphede

Niels Chr, Nielsen

29.1800 ha hede à 80 kr.

2334,40 kr.

Matr.nr. 2e af Tiphede

Søren Chr. Madsen

18.5480 ha hede à 80 kr. = 1483,84kr.

16.5480 ha, der må dyr-

kes, à 40 kr. = 661,92kr.

2145,76 kr.

Matr.nr. 3b af Tiphede

Peternelius Thomsen

38.7100 ha hede à 80 kr. =

3096,80 kr.

De ovennævnte erstatningsbeløb forren-
tes i overensstemmelse med frednings-
nævnets kendelse med 4% p.a. fra 13.sep-
tember 1947, til betaling sker.

Det danske Hedeselskab for etablering
af brandlinie (brandbælte)

705,09 kr.

ialt 17183,17 kr.

med renter som foran nævnt.

Erstatningen udredes med 2/3 af statskassen og 1/3 af Ringkøbing
amtsfond, der som ovenfor anført har betalt 705,09 kr. af sin andel.

FREDNINGSNÆVNET>

13/4 40/

UDSKRIFT

af

Protokollen for Fredningsnævnet i Ringkøbing Amtsrådsreds.

Aar 1947, den 13. Sept. foretog Formanden paa Dommerkoret i Holstebro
J. Nr. 19/1946: Spørgsmaal om Fredning af »Trehøje« i
Timring Sogn.

Der afsagdes saalydende ved Omsendelse vedtagen

Kendelse:

I 1941 behandlede Nævnet efter Begæring af Danmarks Naturfredningsforening Spørgsmaalet om Fredning af nogle Hedearealer i Omgivelserne af Højgruppen »Trehøje« i Timring Sogn, eventuelt tillige af det nærliggende Egekrat, kaldet »Dyrehaven«. Uagtet Nævnet skønnede, at Fredningen burde gennemføres allerede af skønhedsmæssige Grunde, fandtes Sagen at maatte stilles i Bero under Hensyn til de meget store Erstatningskrav fra Lodsejerne og det ekstraordinært høje Prisniveau for Hedejord. Nævnets Afgørelse stadfæstedes ved Overfredningsnævnets Kendelse af 20. April 1942.

Paa Foranledning af Naturfredningsraadet er Sagen nu paany indbragt for Nævnet med Paastand om Bevarelse af Omraadets Naturtilstand, dog med Respekt af allerede foretagne Opdyrkninger, idet det anføres, at der i forholdsvis stort Omfang i de senere Aar er foretaget Opdyrkninger og Tilplantninger i Omraadet, ligesom der maa befrygtes Opførelse af Sommerhusbebyggelse.

Danmarks Naturfredningsforening har tilsluttet sig Raadets Begæring, som tillige anbefales af Nationalmuseet, der ogsaa har stillet en Udbedring af de Højgruppen under den tyske Besættelse paaførte, iøvrigt ikke særlig omfattende, Beskadigelser i Udsigt.

Efter et Nævnet forelagt Generalstabskort med indtegnede Ejendomsgrænser berøres nedennævnte Ejendomme — alle beliggende i Timring Sogn — af Raadets Fredningsforslag:

- Matr. Nr. 7 b, 7 p og 9 k, Najbjerg, tilhørende Det Danske Hedeselskab.
—	8 l, smst.,	tilhørende Laurids Peder Andersen,
—	8 m, —	Ole Pedersen,
—	8 h, —	Gotfred Pedersen, Jens Gosmer Jensen,
Karl Schou Christensen, Hans Olivarius
Hansen og Jørgen Andersen.
—	2 h, 2 i, 2 s, Tiphede,	tilhørende Niels Flytkjær,
—	2 f, smst.	tilhørende N. Chr. Nielsen,
—	2 e, —	Søren Chr. Madsen og
—	3 b, —	Peternelius Thomsen.

Til Støtte for Fredningspaastanden har Naturfredningsforeningen under Nævnets første Behandling af Sagen indhentet en Udtalelse fra Foreningens naturvidenskabelige Udvalg, hvori det hedder: »Det paagældende Omraade, der ligger i den centrale Del af Skovbjerg Bakkeø, omslutter dennes næsthøjeste Punkt, Trehøje, der hæver sig til 103 m over Havet, medens Trehøje noget nordligere naar op til 111 m. Der er fra Trehøje en for det bakkede Vestjylland i særlig Grad karakteristisk og meget vid Udsigt, der giver et overordentligt instruktivt Overblik over Bakkeøens Morfologi, som indgaaende er behandlet af Victor Madsen (Terrainformerne paa Skovbjerg Bakkeø. Danmarks geologiske Undersøgelse. IV. Række. Bd. 1. Nr. 12. 1921). Man faar fra dette Udsigtspunkt et stærkt Indtryk af Terrænets som Følge af dets høje Alder saa rolige og storformede Linier, og man ser, hvorledes Terrænformerne paa det højeste er knyttede til Vandløbene og selv disses mindste Forgreninger. Landskabets Modellering er gennem overordentlig lange Tidsrum netop foretaget af disse Vandløb i Forbindelse med den Udglatning af alle Ujævnheder i Overfladen, som under den sidste Istid blev en Følge af den i Omraadet dengang virkende arktiske Jordflydning, hvortil der hentydes i efterfølgende Udtalelse af Geologen, Magister Keld Milthers. I sjælden tydelig Grad fremtræder her det vestjydske Bakkelands Egenart, som er saa afgørende forskellig fra de langt yngre østjydske Landskaber.

Om Stedets geologiske Forhold udtaler sig yderligere Magister Keld Milthers, som følger:

»Trehøje udgør et meget karakteristisk Led i den Bakkerække, som mod Nord fortsættes i Tihøje og derfra mod Vest i Præstbjerg. Denne Bakkerække danner den betydeligste Israndslinie i den saakaldte Skovbjerg Bakkeø, som ligger mellem Vesterhavet — Holstebro — Herning og Skern, og som er udformet ved Bortsmeltning af Indlandsisen i den forrige Istid for omkring 200000 Aar siden.

I sidste Istid naaede Isen ikke saa langt mod Vest, men det arktiske Klima virkede stærkt her saa kort uden for Indlandsisens Rand, idet Landskabsformerne udglattedes ved Jordmassernes Udskridning fra de højere til de lavere liggende Steder.

Naar der den Dag i Dag findes saa vældige Bakker som de nævnte tre Toppe, er det et Bevis for, hvor storslaaet Landskabet har været allerede, da de første virkelige Mennesker blev til paa vor Klode.

Af de høje Punkter paa Skovbjerg Bakkeø er Trehøje det mest uberørte, og en Fredning af Arealerne omkring den maa derfor siges at være meget værdifuld.

Ved geologiske Ekskursioner til Vestjylland er Trehøje ofte blevet benyttet som Studieobjekt, og det maa derfor baade af videnskabelige og undervisningsmæssige Grunde tilraades, at der fredes mod Beplantning og anden Forstyrrelse af det uberørte Landskab.

Medens de topografiske Forhold saaledes beretter om Egnens geologiske Historie, røber andre Træk paa særlig Maade, hvorledes Udviklingen videre har formet sig. Fra anden Side vides, at Skovbjerg Bakkeø ligesom hele det øvrige Midt- og Vestjylland efter Istiden gennem Aartusinder har været dækket af Skov. Denne maatte imidlertid til sidst vige for Lyngen, der især efter Jernalderens Begyndelse bredte sig stærkt. Men endnu er der Minder paa Omraadet fra hin Skovtid. En Bakke længst mod Syd hedder »Skovbakken«, og nær den findes nogle Rester af Egekrat. Det sydligste af disse, »Dyrehaven«, er et anseligt og smukt Krat, delvis med Skovkarakter; det huser bl. a. begge vore Egearter og staar meget typisk omkring en Slugt i Terrænet. Man erkender da her i et samlet Overblik alle væsentlige Momenter, der er medvirkende til Frembringelsen af Landskabsbilledet paa Skovbjerg Bakkeø: Terrænformerne, Skoven, Oldtidsbebyggelsen paa Plateauerne, Heden, den middelalderlige Bebyggelse knyttet til Dalene, den nyere Tids ekspansive Agerbrugskultur i Egnens mindre kuperede Omraader, f. Eks. ved Vildbjerg, og endelig, som det sidste Led i Udviklingen, Nyanlæggelsen af Skov.

Det er alle disse Forhold, som her henholdsvis kan studeres paa eller overses fra et lille Omraade, der i Forbindelse med Egnens store landskabelige Skønhed gør Stedet saa værdifuldt som Studieobjekt og som Udsigtssted. Den storslaaede Modsætning mellem Nutidens Omprægning af Skovbjerg Bakkeø's Karakter og Landskabets gamle Tilstand, som endnu er bevaret paa det til Fredning foreslaaede Omraade, betinges i særlig Grad af, at dette endnu henligger som Lynghede.

I en Nævnet forelagt Redegørelse fra Naturfredningsraadet anføres:

»I sit berømte Værk »Geografiske Billeder fra Heden« benævner E. Dalgas det heromhandlende Bakkeparti *Skovbjerg* og skriver 1867: »Skovbjergbanken, kronet af Tohøjene og Trehøjene, et Bakkeparti, som imod Syd naar lige til Bardeaa, og som i Mægtighed og Sønderrevethed ikke staar tilbage for ret mange Bakkepartier her i Landet«, og senere: »Den største af disse Bakkeøer ville vi kalde Skovbjergøen efter dens Centrum, Skovbjerget, hvorfra man kan overskue en stor Del af dens ca. 35 Kvadratmil. Den begrænses i Øst af Karupfladen og af Brande-Taarupfladen, i Syd af Sønderomme-fladen, i Nord af Fladenævringen langs Holstebroaa og i Vest af Fladelandet langs Vesterhavet. Holstebroaa, Kidderisaa og den sidste Halvdel af Skjernaa berører omtrent dens Fod, og fra Skovbjerget og det tilhørende Bakkeparti flyde Lilleaa, Grydeaa, Idomaa og Raastedaa imod Nord, Madumaa, Thorstedaa og Hoveraa imod Vest og Vorgodaa

imod Syd; og disse Aaløb angive Retningen af de mellemliggende Bakkedrag, der altsaa ligge omtrent som Straaler fra et Centrum.«.....Dalgas' Deling af Hederne efter Terrain- og Jordbundsforhold i Flader og Bakkeøer staar stadig fast, og der kan her erindres om, at denne klassiske Inddeling er indgaaet som et Hovedelement i al Undervisning om Danmarks Geografi; Børnene lærer herom allerede i Folkeskolen, og i al højere Undervisning fremhæves netop »Skovbjerg Bakkeø« som Hovedtype paa en Bakkeø.

Skovbjerg Bakkeøen er det eneste af disse Omraader, hvis Benævnelse er knyttet til et bestemt Terrænpunkt (eller snævert afgrænset Terræn). Udsigter og Terrænformer i Omraadets østlige Del er vel nu for en stor Del skjult af Plantage, men dennes Ejer (Det Danske Hedeselskab) har dog ladet et ikke ubetydeligt Areal henligge utilplantet, og af den vestlige Del er betydelige Dele ligeledes endnu urørte. Man maa meget ønske, at just det her omhandlede Punkt og Udsigten derfra bevarer i saa vid Udstrækning som muligt, og det forekommer os yderligere at være en værdifuld Gevinst, om selve Navnet *Skovbjerg* (der nu kun lever i den til Gengæld af alle kendte Sammensætning »Skovbjerg Bakkeø«), kunde blive knyttet til selve Udsigtspunktet og dets nærmeste Omgivelser — f. Eks. just gennem en Fredning, der vil gøre dette Punkt til et søgt Udflugtssted.

Af Skovbjergets Skovrester (Krat) er nu kun lidt tilbage, men af saa meget større Værdi er det, at disse Rester bevarer. De findes dels paa den vestlige Del af Matr. Nr. 2 e og dels paa den vestlige og den østlige Del af Matr. Nr. 3 b; Krattet paa det sidstnævnte Sted er trods sin beskedne Udstrækning et af de største i Ringkøbing Amt, og den mellem de to Krat paa Matr. Nr. 3 b beliggende Hede er paa Grund af forskellig Exposition og Jordbund af vekslende Beskaffenhed og derfor af særlig Interesse.

Ved Møder den 25. Nov. 1946 og 2. Juni 1947 har Nævnet besigtiget Omraadet og forhandlet med Parterne. Forslaget mødte her stærk Modstand, idet kun Hedeselskabet tilsagde frivillig Medvirkning til Sagens Gennemførelse, medens de øvrige Lodsejere enten protesterede mod Fredningen, i hvert Fald i det foreslaaede Omfang, eller paastod sig tilkendt meget store Erstatninger. Der blev derhos af Timring Sogneraad taget Forbehold om fortsat Adgang til Udnyttelse af Grusforekomster i Arealet og af Ringkøbing Amts Vejvæsen om de til en paatænkt Udvidelse af Sognevejen fra Ørnhøj til Timring fornødne Indgreb i selve Højområdet.

Da det i Sagen omhandlede Omraade paa Grund af dets landskabelige Skønhed og dets Ejendommelighed findes at have væsentlig Betydning for Almenheden, findes Fredningsforslaget at burde fremmes med de af det følgende fremgaaende Begrænsninger og Vilkaar, der i det væsentlige er tiltraadt af Naturfredningsraadet:

Af Hensyn til de med Sagens Gennemførelse forbundne ret betydelige Udgifter og til de af Lodsejerne fremsatte Anbringender om den særlige Betydning, der for dem knytter sig til nærmere angivne Dele af deres Ejendomme, findes Fredningsområdet at burde begrænses til de Arealer, som af Landinspektør Stampe-Danielsen, Holstebro, der af Nævnet er antagen som teknisk sagkyndig, er indlagt med røde Farver paa det nærværende Kendselse vedhæftede Maalebordsblad. Det fredede Omraade omfatter herefter følgende Arealer:

Af Matr. Nr. 7 q: Den ikke tilplantede Del (herunder den indtegnede Enklave af Matr. Nr. 7 b).

- 9 k: Det nordvestlige utilplantede Hjørne incl. Fyrrebevoksningen nord for den egentlige Plantage.
- 8 m: Kun det sydøstlige Hjørne (og saaledes at den allerede opdyrkede Del fortsat maa opdyrkes, men ikke udvides).
- 8 h: Kun de ca. 29 ha, der ligger nærmest ved Højen Pkt. 323.
- 2 i, 2 h: Hele Arealet.

Af Matr. Nr. 2 s: Hele Arealet med Undtagelse af det nordvestlige Hjørne (idet Afgrænsningen sker nærmest i lige Linie fra Afgrænsningen paa 8 h.

- 2 f: Hele det hidtil uopdyrkede Areal med Undtagelse af ialt 15 Tdr. Land Lynghede, umiddelbart øst for den pløjede Del af 2 f.
- 2 e: Hele den uopdyrkede Del, dog med Undtagelse af 3 Tdr. Land beliggende øst for Ejendommens Bygninger og følgende Skellinjen mod 3 b.

samt endelig det nordøstligste Hjørne af Matr. Nr. 3 b, afgrænset af en Linie med Udgangspunkt i Skellet mod Matr. Nr. 2 e næsten stik syd for Pkt. 207 og svingende mod Øst over Pkt. 191 til Ejendommens sydøstlige Skel, ramende den i Øst-Vest gaaende Markvej syd for Naaletræbevoksningen.

De herefter af Fredningen omfattede Arealer findes at burde bevares i Naturlig tilstand, saaledes at de ingensinde maa opdyrkes, tilplantes eller bebygges, hverken varigt eller midlertidigt, ej heller Skure og Boder rejses eller Ting eller Indretninger, der kan virke skæmmende, anbringes. Endvidere forbydes Afbrænding af Lyng og Skæring af Lyngtørv samt Fjernelse af den bestaaende Løvtræbevoksning paa Matr. Nr. 3 b, dog med Forbehold af Ejers Ret til Hugst til Fremstilling af Hegnspæle til Brug alene paa Ejendommen og iøvrigt med Adgang til Skovning efter Anvisning fra Fredningsnævnet eller hvem dette udpeger, hvorhos det paalægges Ejerne inden en Frist af 3 Aar fra nærværende Kendelses Afsigelse at regne at fjerne alle plantede eller selvsaaede Naaletræer. Foranstaaende Opdyrkningsforbud skal dog ikke være til Hinder for fortsat Opdyrkning af de allerede opdyrkede Arealer af Matr. Nr. 8 m, 8 h og 2 e, men der maa ikke ske nogen Udvidelse af denne Opdyrkning, og Arealerne maa ikke tilplantes eller bebygges under nogen Form. Endelig forbydes Gravning af Grus o. lign. i det fredede Omraade, dog med Forbehold af Ret for Timring Kommune til Grustagning mod behørig Udjævning af Arealet i Henhold til nærmere Anvisninger fra Nævnet, eller hvem dette udpeger.

Med Hensyn til de af de enkelte Lodsejere nedlagte Paastande om Erstatning bemærkes:

Hedeselskabet har for sit Vedkommende frafaldet Erstatningskrav under Forudsætning af, at der uden Udgift for Selskabet anlægges en ny Brandlinie af 15 m's Bredde paa Grænsen mellem Fredningsomraadet og den Selskabet tilhørende »M. B. Bruuns Plantage«.

Ole Pedersen (Matr. 8 m) og *Niels Flytkjær* (Matr. Nr. 2 h, 2 i, 2 s) har paastaaet sig tilkendt i Erstatning 200 Kr. pr. ha.

Ejerne af Matr. Nr. 8 h, *Godtfred Pedersen m. fl.*, som efter deres Anbringende har erhvervet Ejendommen i 1946 med Henblik paa Beplantning, har paastaaet sig tilkendt en Erstatning paa 100 Kr. pr. Tdr. Land. De har oplyst, at deres Anskaffelsespris var 40 Kr. pr. Td. Land.

Niels Chr. Nielsen (Matr. Nr. 2 f) har nedlagt Paastand om Erstatning paa 100 Kr. pr. ha., under Forudsætning af, at der til Opdyrkning løvnes ham — foruden et allerede opløjet Areal sydøst for Vejen fra Trehøje til Tiphede Kirke — et 15 Tdr. Land stort Hedeareal, der afgrænses mod Nordøst af en Linie ca. vinkelret paa fornævnte Vej (regnet fra et Punkt ved en Overkørsel, der ligger ca. 50 m nordøst for den nuværende Dykningsgrænse).

Under Hensyn til denne Lodsejers — som det maa skønnes — berettigede Interesse i at inddrage et Areal paa 15 Tdr. Land Hede til Opdyrkning under hans Ejendom, hvortil efter det oplyste for Tiden kun hører ca. 30 Tdr. Land opdyrket Jord, har Nævnet ved den ovenfor fastsatte Begrænsning af Fredningsomraadet paa Matr. Nr. 2 f imødekommet Ejers Ønsker i saa Henseende.

Søren Chr. Madsen (Matr. Nr. 2 e) har paastaaet sig tilkendt en Erstatning paa 100 Kr. pr. ha under Forudsætning af, at der ikke sker nogen Indskrænkning i hans Adgang til Opdyrkning af ca. 3 Tdr. Land beliggende paa Skraaningen syd for Dalsænkningen, hvilket Areal ligger øst for et allerede op-

pløjet Areal, der støder op til Ejendommens Bygninger, og mod Syd grænser til Skellet mod Matr. Nr. 3 b.

Ogsaa til denne Lodsejers Ønske om Fredningsomraadets Begrænsning er taget Hensyn ved den ovenfor skete Fastsættelse af det fredede Omraade.

Endelig har *Peternelius Thomsen* (Matr. Nr. 3 b), som principalt har protesteret mod Fredningens Gennemførelse, subsidært paastaet sig tilkendt Erstatning, væsentlig højere end den, der maatte blive ydet for Hedearealer, der ligger Højgruppen nærmere. Han har oplyst, at hans Hugst i Egekrattet paa Matr. Nr. 3 b alene skær til Fremstilling af Hegnspæle til Brug for Ejendommen, og at han for Tiden lader indplante Naaletræer i Krattet for at fremelske højere Løvskov. Endelig har han benyttet Arealet til Grusgravning.

Efter Omfanget af den ved Fredningen paalagte Indskrænkning i Lodsejernes Adgang til Udnyttelse af de fredede Arealer sammenholdt med Arealernes antagelige Salgsverdi, skønnes der ikke at være Grundlag for Tilkendelse af Erstatninger af den af Flertallet af Lodsejerne paastaede Størrelse, men Erstatningerne findes — i Overensstemmelse med de af Søren Chr. Madsen og Niels Chr. Nielsen nedlagte Paastande — at burde fastsættes til 100 Kr. pr. ha, dog for de Arealer, der fortsat maa opdyrkes, kun til 50 Kr. pr. ha.

Den af Hedeselskabet nedlagte Paastand om Anlæggelse af Brandlinie uden Udgift for Selskabet, findes at burde tages til Følge, saaledes at Omkostningerne ved denne Foranstaltning afholdes paa samme Maade som nedenfor bestemt med Hensyn til Erstatninger iøvrigt.

Fredningsomraadet vil ved Nævnets Foranstaltning være at opmaale og matrikulere og de enkelte Erstatningsbeløb være at beregne paa Grundlag af denne Opmaaling, saaledes at de fastsættes endeligt ved en af Nævnet afsagt Tillægskendelse.

Under Hensyn til, at Fredningens Gennemførelse i væsentlig Grad er begrundet ved den naturvidenskabelige Interesse, der knytter sig til Omraadet, findes Erstatningerne i Medfør af Naturfredningslovens § 17, Stk. 2, at burde udredes af Statskassen med $\frac{2}{3}$ og af Ringkøbing Amtsfond med $\frac{1}{3}$.

Efter Omstændighederne findes Erstatningsbeløbene, som vil være at forrente med 4 pCt. aarlig fra nærværende Kendelses Afsigelse at regne, indtil Betaling sker, uafkortet at burde tilfalde Ejerne, hvorved bemærkes, at ingen Panthavere har ladet møde eller har nedlagt Paastande under Sagen.

Nærværende Kendelse vil efter Afsigelsen af den ovenfor omhandlede Tillægskendelse i Medfør af Lovens § 19, Stk. 3, være at forelægge for Overfredningsnævnet.

Thi bestemmes:

De paa vedhæftede Kort indtegnede Arealer af Matr. Nr. 7 b, 7 q, 9 k, 8+, 8 m, 8 h, Nøjbjerg, 2 h, 2 i, 2 s, 2 f, 2 e og 3 b, Tiphede, Timring Sogn, undergives Naturfredning med det ovenfor omhandlede Indhold og imod Udredelse af de ovenfor fastsatte Erstatninger.

H. Richter. Søren Kjærgaard. L. Peder Munklinde Spandet.

I Sagen afgav Formanden saalydende

Dissens:

»Da en Indrømmelse af Grøstagningsret som i Kendelsen forbeholdt skønnes at medføre Fare for, at Fredningens Betydning vil kunne forringes i væsentlig Grad, voterer jeg for at forkaste Timring Kommunes Paastand om Anerkendelse af saadan Ret«.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Dpmmeren i Holstebro m. v. den 13. Sept. 1947.

Tilstilles Fredningsregisteret, Statsministeriet,
København, idet bemærkes, at Sagen herfra vil blive forelagt.
Overfredningsnævnet til Godkendelse efter Lovens § 19, Stk.3.

Fredningsnævnet
for
Ringkøbing Amtsrådskreds

, den 17.9.1947.

Rich

1:20000

TRFDET AREAL

PLANAGE

PLANING

Naturteknisk konsulentens kontor
København d. 16-8-54
By: Tjærede Møllevej 9
Sogn: Tjærede sog
Plan nr: **Rin. 109**

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U d s k r i f t

af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1942, den 20 April, afsagde Overfredningsnævnet
paa Grundlag af skriftlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen Nr. 476/41.

Efter at Danmarks Naturfredningsforening for Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsaadskreds havde indbragt Spørgsmaalet om Fredning af nogle Hedearealer omkring Trehøje paa Tiphede i Timring Sogn, har Fredningsnævnet den 19. September 1941 afsagt saalydende Kendelse:

"Nævnets Medlemmer er enige om, at det i Tiden ikke kan nytte at søge en Fredning gennemført, idet de for Tiden herskende ekstraordinære Forhold har forøget de normale Priser paa Hedejord ganske abnormt, og Nævnet bestemmer derfor, at Sagen henlægges, saaledes at Fredningssag atter kan rejses, naar der atter indtræder normale Forhold.

Det skønnes, at der ikke er synderlig Fare for, at Fredningssagen forskertses ved at udsætte.

T h i b e s t e m m e s:

Den fremsatte Begæring om Fredning af Trehøje i Timring Sogn kan for Tiden ikke tages til Følge".

Kendelsen er indsendt for Overfredningsnævnet af Danmarks Naturfredningsforening, der paastaar Fredningen iværksat.

Da Overfredningsnævnet efter Omstændighederne maa finde det rettest, at den ommeldte Fredningssag ikke søges gennemført for Tiden, vil Fredningsnævnets Kendelse være at stadfæste.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsrædsreds
den 19.September 1941 afsagte Kendelse stadfæstes.

P.O.V.

Frederik V.Petersen.

FREDNINGSNÆVNET>

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsrådsreds.

Aar 1941 den 19. September Kl. 14 holdt Fredningsnævnet for Ringkøbing Amtsrådsreds Møde ved Trehøje i Tiphede, Timring Sogn. Nævnet bestod af Dommer Grum-Schwensen som Formand, Amtsrådsmedlem Søren Kjærgaard, Sjørvad, som valgt af Amtsrådet, og Gaardejer Peter Spandet, Mikkelsborg.

Foretaget blev:

Sag om Fredning af et Hedeareal ved Trehøje i Tiphede, Timring Sogn.

.....

Da Nævnets Medlemmer var enige om, at en Fredning havde betydelig Interesse alene af skønhedsmæssige Grunde, indledede det Forhandling herom med Lodsejerne, baade enkeltvis og i Forening.

Det viste sig, at disse alle var meget uvillige til at indgaa paa Forlig, og deres Fordringer var saa store, at det var umuligt at gaa ind paa disse. Der forlangtes 100 Kr. pr. ha, medens Nævnet var enig om at tilbyde 15 Kr., som ansaas for et højt Vederlag.

Der afsagdes derefter saalydende

K e n d e l s e :

Nævnets Medlemmer er enige om, at det i Tiden ikke kan nytte at søge en Fredning gennemført, idet de for Tiden herskende ekstraordinære Forhold har forøget de normale Priser paa Hedejord ganske abnormt, og Nævnet bestemmer derfor, at Sagen henlægges, saaledes at Fredningssag atter kan rejses, naar der atter indtræder normale Forhold.

Det skønnes, at der ikke er synderlig Fare for, at Fredningssagen forskertses ved at udsættes.

T h i b e s t e m m e s :

Den fremsatte Begøring om Fredning af Trehøje i Timring Sogn kan for Tiden ikke tages til Følge.

Saaledes passeret.

Grum-Schwensen Søren Kjærgaard Peder Spandet

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00805.00

Dispensationer i perioden: 27-05-1952 - 29-11-2004

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1952, den 27. maj, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 476/41 vedrørende fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn.

I skrivelse af 3. december 1951 meddelte Chr. Kærgaard, Rødding pr. Vildbjerg, at han, medens ovennævnte fredningssag stod på, købte et areal på 58 td. land omkring Trehøje i Timring sogn, herunder matr. nr. 8m af Najbjerg, hvoraf han opløjede ca. 3 ha, der på opløjningens tidspunkt var inddraget under fredningssagen, og som omfattes af overfredningsnævnets kendelse af 31. august 1951, der bl. a. bestemmer, at de pågældende arealer skal bevares i naturtilstand, således at de ingen- sinde må opdyrkes, tilplantes eller bebygges. Han andrager nu om, at arealet må blive udtaget fra fredningen, idet han anfører, at han ikke regnede med, at fredningen blev gennemført, samt at fredningsnævnets kendelse ikke blev tinglyst.

Efter brevveksling med fredningsnævnet for Ringkøbing amt og naturfredningsrådet finder overfredningsnævnet ikke at burde udtage arealet af fredningen, hvorimod man efter omstændighederne kan gå med til, at det ca. 3 ha store areal af matr. nr. 8m af Najbjerg, der har form af en trekant begrænset mod nordøst af vejen fra Trehøje til Ellenshøj, mod syd af skellet mod matr. nr. 8h og mod nordvest af den over matr. nr. 8m trukne fredningsgrænse i henhold til overfredningsnævnets kendelse af 31. august 1951, fremdeles må dyrkes, idet fredningskendelsens øvrige bestemmelser, bl. a. vedrørende beplantning og bebyggelse, forbliver i kraft.

Chr. Kærgaard har tilbagebetalt en til det omhandlede areals størrelse svarende del af fredningserstatningen og ydet godtgørelse for udgiften ved en af fredningsnævnets formand i sagens anledning foretaget besigtigelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 31. august 1951 afsagte kendelse

vedrørende fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn
ændres i overensstemmelse med det foranstående.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'F. Grage', written in a cursive style.

F. Grage
overfredningsnævnets sekretær

12/11 59

U.D.S.K.R.I.F.T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1959, den 12. november, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 476/41 vedrørende fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn.

Ved overfredningsnævnets kendelse af 31. august 1951 bestemtes bl. a., at arealerne i det sydøstlige hjørne af matr. nr. 8m af Najbjerg ville være at bevare i naturtilstand, således at de ingensinde må opdyrkes, tilplantes eller bebygges.

I skrivelse af 25. juli 1953 ansøgte ejeren af matr. nr. 8t af Najbjerg, der er udstykket fra fornævnte matr. nr. 8m smstds. og undergivet den ovennævnte fredningsservitut, om tilladelse til opdyrkning af arealet hørende til matr. nr. 8t. Efter at have besigtiget det pågældende areal meddelte overfredningsnævnet i skrivelse af 13. september 1954, at andragendet ikke kunne imødekommes.

Den 30. august 1957 ansøgte ejeren om, at spørgsmålet om tilladelse til opdyrkning af det ommeldte areal påny måtte blive optaget til overvejelse.

Efter at overfredningsnævnet den 10. juli 1958 havde foretaget fornyet besigtigelse af arealet og drøftet sagen i et efterfølgende møde, stemte et flertal på fire af overfredningsnævnets medlemmer for at tillade den ommeldte opdyrkning under hensyn til, at det pågældende areal skyder sig ind mellem to opdyrkede arealer, hvorfor de mener, at afgørelsen ikke kan skabe præcedens. Et mindretal på tre af overfredningsnævnets medlemmer henholdt sig til overfredningsnævnets afgørelse af 13. september 1954, idet de måtte nære overvejende betænkelighed ved at imødekomme ansøgningen.

Kendelse vil være at afsige i overensstemmelse med flertallet,

hvorved bemærkes, at der var enighed om, at tilladelsen skal være betinget af, at ejeren tilbagebetaler den vedrørende areallet betalte fredningserstatning, ialt 303 kr.

Overfredningsnævnets beslutning blev meddelt til ansøgeren ved skrivelse af 29. september 1958. Det ovennævnte beløb blev derefter af ansøgeren indbetalt til statsministeriet.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 31. august 1951 afsagte kendelse vedrørende fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn skal ikke være til hinder for opdyrkning af matr. nr. 8t af Najbjerg by, Timring sogn. Iøvrigt er kendelsens bestemmelser fremdeles gældende for ejendommen.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grage

overfredningsnævnets sekretær

FREDNINGSNÆVNET

FOR

RINGKØBING AMTS FREDNINGSKREDS

DOMMERKONTORET · TELEFON 07-32 14 11

6950 RINGKØBING

REG. NR. 805

Ringkøbing, den 9. april 1985.
R.A.F. 25/1985.

Til fredningsregisteret
til orientering

22/4-85 *22/4*

Nævnet har d.d. tilskrevet amtsfredningsinspektoratet, Nørredige 20, 6950 Ringkøbing, således:

"Vedrørende tilladelse til etablering af en dam ved opstemning i en slugt til brug ved vanding af får på det fredede areal Trehøje i Timring - matr.nr. 2s, 2h og 2af Tiphede, Timring.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse, hvori deltog en repræsentant for amtsfredningsinspektoratet.

Fredningsnævnet meddeler herefter den i henhold til naturfredningslovens § 34 nødvendige tilladelse til det ansøgte, jfr. overfredningsnævnets kendelse af 31. august 1951 vedrørende fredning af Trehøje med tillægskendelser.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. naturfredningslovens § 64a.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 7, 1256 København K) af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af overfredningsnævnet."

Hvilket herved meddeles.

Der vedlægges kopi af ansøgningen samt kortbilag.

Med venlig hilsen

p.n.v.

Modtaget i fredningsstyrelsen

15 APR. 1985

Sv. Aa. Christensen
Sv. Aa. Christensen

Fredningsstyrelsen,
Amaliegade 13,
1256 København K.

Kommunikation

J. E. V. 11-40

DM

RINGKJØBING
AMTSKOMMUNE

AMTSFREDNINGS-
INSPEKTORATET

NØRREDDIGE 20
6950 RINGKJØBING
TELEFON 07 · 32 08 66

Fredningsnævnet
Dommerkontoret
6950 Ringkøbing

Den .. 8 FEB 1985

Journal nr. 677-117-79

Sagsbehandler:

Vedr. Trehøje - fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 31/8 1951

På de fredede hedearealer har amtsfredningsinspektoratet i forståelse med implicerede ejere foretaget plejeforanstaltninger af forskellig art. Plejen er foretaget dels for at holde området åbent og dels for at retablere den gamle lyngvegetation.

I den forbindelse er der sat får på heden. De har i tre år gået på matr. nr. 2s m.fl. og er i år (1985) flyttet over på matr. nr. 2h, 2af m.fl.

Da der på det nuværende areal er problemer med vand til dyrene har amtsfredningsinspektoratet efter aftale med ejer og naboer overvejet at etablere en opstemning i en slugt for dermed at opsamle vand til dyrene.

Dammen er tænkt etableret på det sted som er vist på vedlagte kort og vil blive ca. 1200 m². Den tænkes udført ved at lyngtørven skrælles af og lægges i depot. Dernæst skrælles yderligere 15 cm = 180 m³ af. De 120 m³ heraf lægges som kærne for diget og de sidste 60 m³ lægges over et plastiklag, som lægges i bunden af dammen for at hindre en for hurtig nedsivning af det opsamlede vand. Til sidst udlægges den afskrællede lyngtørv på diget og i kanten af dammen.

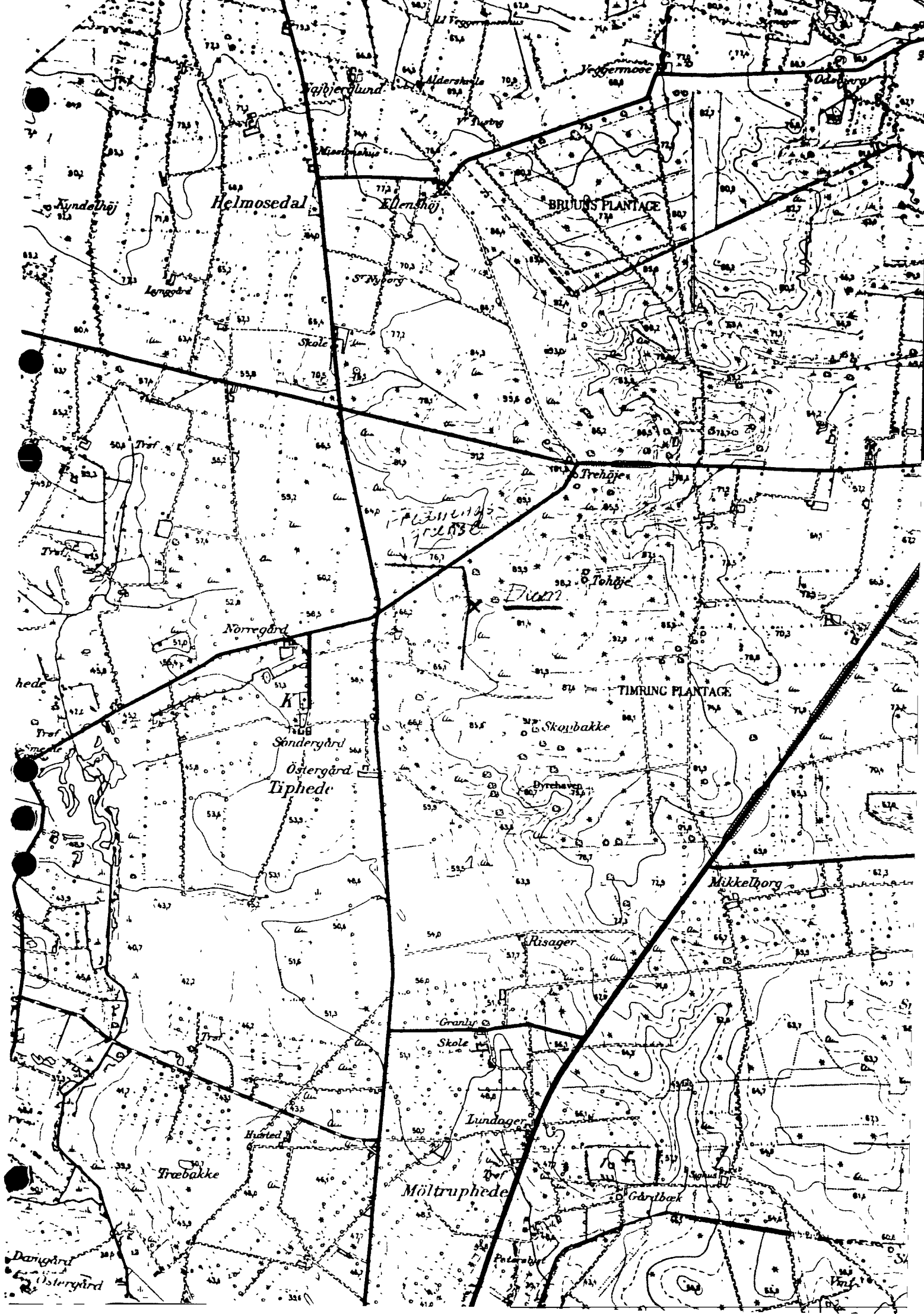
Amtsfredningsinspektoratet søger herved Fredningsnævnets godkendelse af ovennævnte projekt.

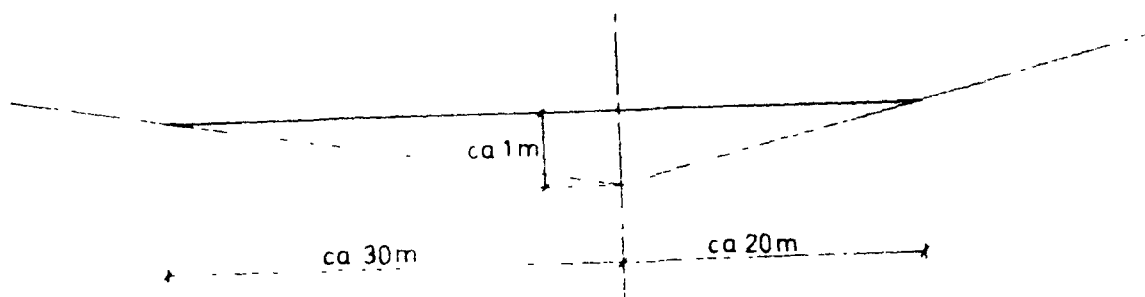
Arbejdet ønskes igangsat hurtigst muligt.

Med venlig hilsen

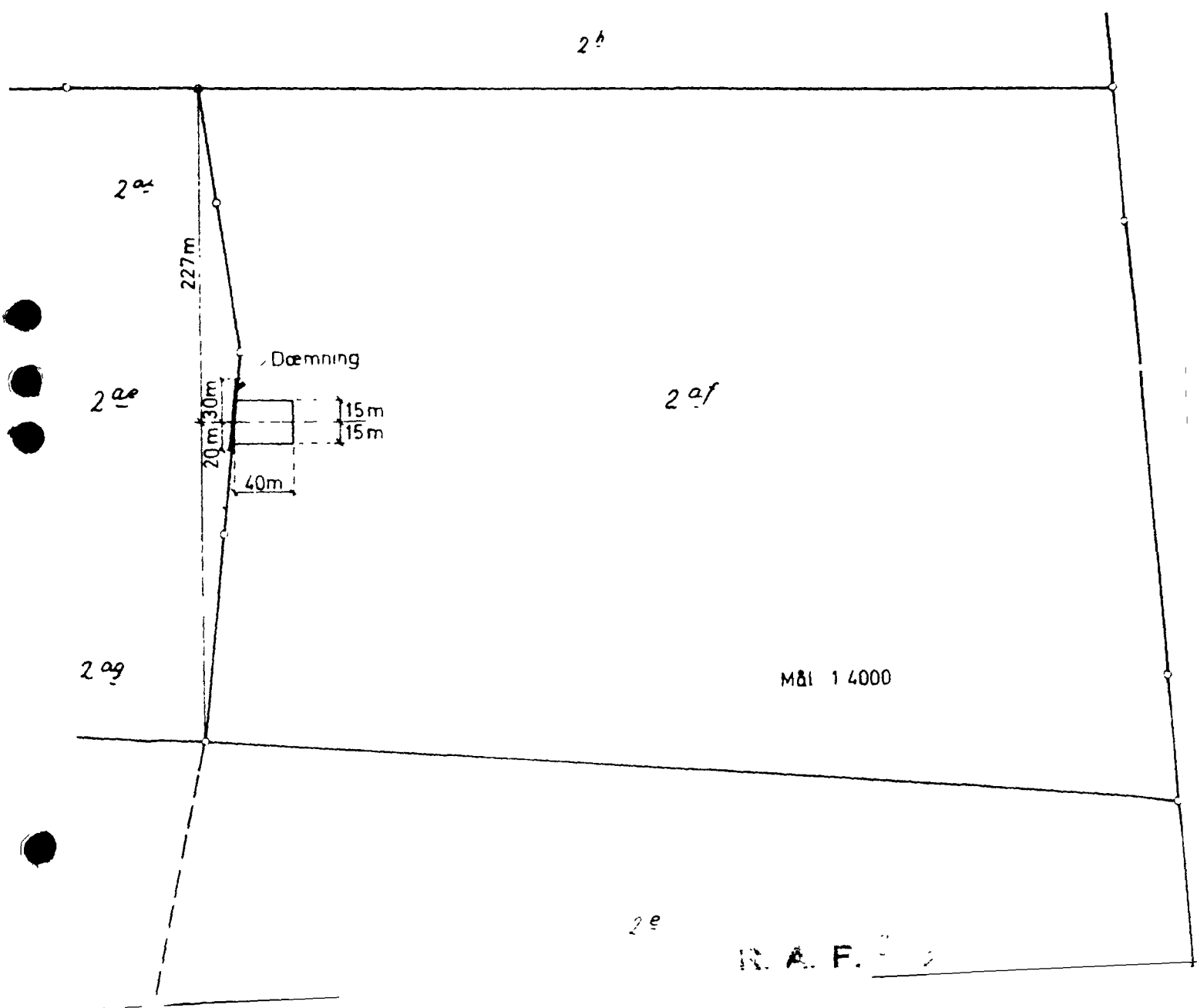
Peder Juul

R. A. F.

Skitse
 Tværsnit af dæmning
 Mål ca 1 100 / 1 500

Knud Bang Nielsen
Søvangs Tværvej 3
8700 Horsens

Ringkøbing d. 8-9-89

Til
Fredningsnævnet for
Ringkøbing amts Fredningskreds
Dommerkontoret
Kongevejen 10
6950 Ringkøbing

Vedrørende Deres afslag dags dato ,på min gennem amtets teknik- og miljøforvaltning fremsendte ansøgning, om tilladelse til at anlægge en dæmning, på mit fredede hedeareal ved Trehøje.

Deres afslag skyldes så vidt jeg har forstået, især at De finder en sådan dæmning vil være skæmmende, såfremt der mod min forventning ikke skulle dannes en sø, hvilket De mener der kunne være en vis risiko for.

Samtidigt har jeg forstået, at De ikke kunne godkende ansøgningen, da anlæg af dæmningen, ville stride mod fredningskendelsens bestemmelse om at området ikke måtte bebygges.

At dæmningen på det sted vil virke skæmmende, hvis der ikke dannes en sø, er jeg helt enig med Dem i.

Om der vil dannes en sø, har jeg ikke fagkundskab til at bedømme, omend jeg ved betragtninger over gennemsnitsnedbør og fordampning, samt arealforholdene på stedet bestemt mener det vil ske.

Min tiltro til projektet støttes af, det er beskrevet for Hedeselskabets grundforbedringsafdeling og den lokale jagtkonsulent, der begge har sagt god for projektet. Jeg formoder de har erfaringer fra en del andre søanlæg. De har begge set stedet.

Da jeg finder en sø på stedet vil udgøre et smukt og naturligt element i landskabet, og være en væsentlig biotopforbedring, har jeg atter været på stedet, for at vurdere om der skulle være en anden løsning som De måske kunne acceptere.

Herved er jeg kommet frem til følgende forslag, som jeg selv finder betydeligt bedre end det første, og altså herved ansøger om Deres tilladelse til.

Søen er stadig tænkt dannet efter samme princip, med al-laget i bunden og en dæmning med plasticmembran. Tværsnittet gennem dæmningen på det dybeste sted er uændret fra beskrivelsen i den oprindelige ansøgning.

Ændringen består i dæmningen istedet flyttes længere mod vest så den østligste (ud mod heden) side af dæmnings overkant kommer til at ligge lige vest for den vestligste af de to rækker eg, der er plantet ud mod heden.

Miljøministeriet, J. nr. SN 1211-0001

6 OKT. 1989

Akt. nr. 10

fortsættes

Dæmningen kommer derved næsten udelukkende til at ligge på det eksisterende brandbælte; således at kun noget af den skrå del kommer længere ud mod heden end den yderste række eg. Det er væsentligt at den del af dæmningen kommer derud, idet plastmembranen skal ud til allaget, der ikke er intakt under brandbæltet da det der er skadet af dyb pløjning.

Denne mere vestlige placering af dæmningen vil medføre den bliver lidt længere, vel ca 10-15 meter. Desuden er den vanskeliggjort af det bliver nødvendigt at fjerne et mindre stykke af de yderste 6-8 rækker træer ned mod lavningen, altså der hvor dæmningen skal ligge.

Til gengæld vil søen ikke strække sig så langt ud i det fredede areal som efter den oprindelige ansøgning.

Samtidigt vil der være mulighed for, hvis søen mod forventning ikke skulle dannes, at plante en række træer, på linie med den yderste række eg, så dæmningen ikke vil kunne ses fra det fredede areal.

De niveauændringer der vil forekomme i landskabet, hvis søen anlægges som her foreslået, håber jeg De finder er så små, at de ikke er i vejen for projektets udførelse, specielt i betragtning af overfredningsnævnet i sin tid besluttede at grusgravning kan finde sted efter særlig tilladelse fra fredningsnævnet, og på nærmere af fredningsnævnet fastsatte vilkår.

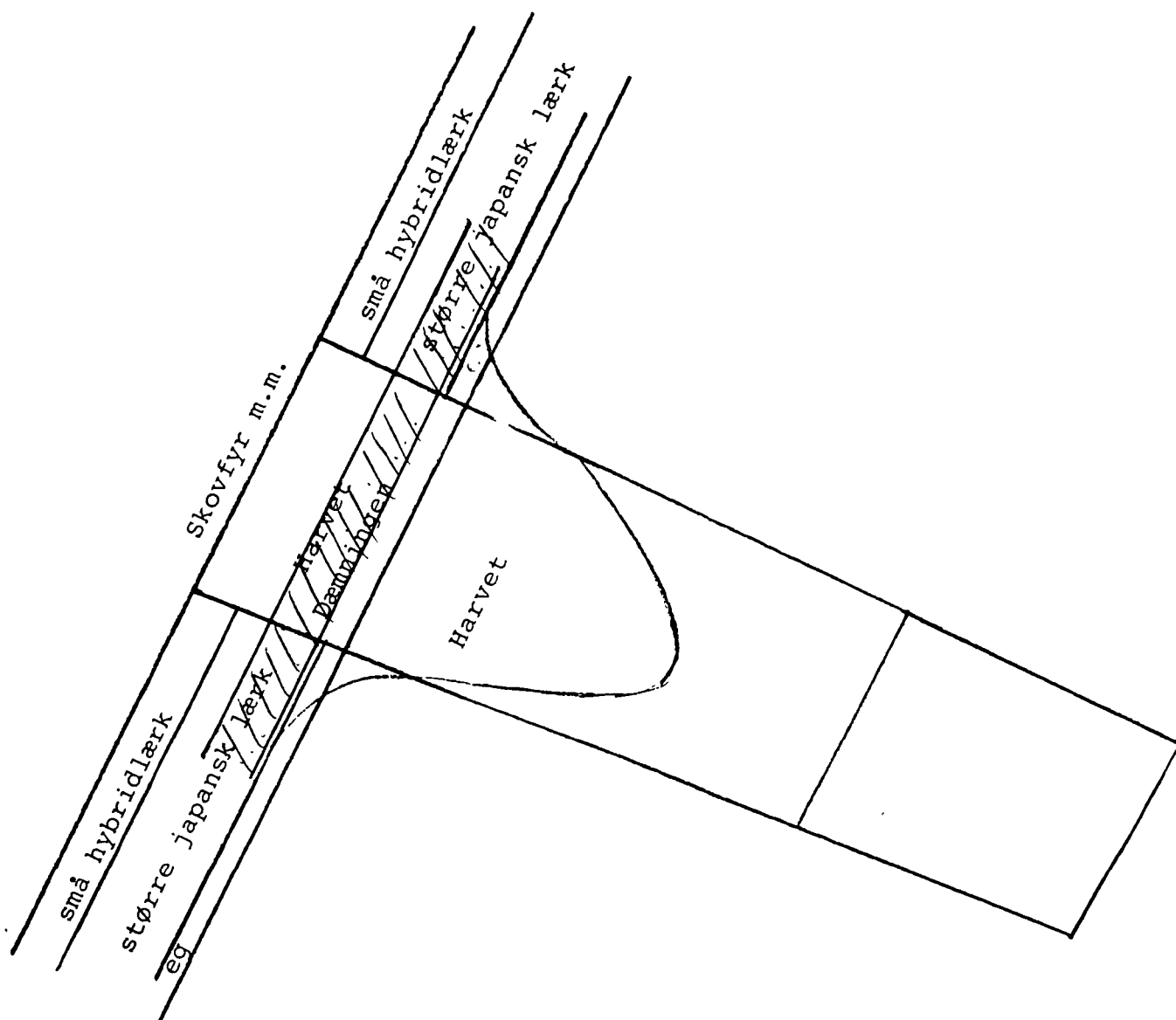
Da jeg som anført finder en sø på stedet vil udgøre et smukt og naturligt element i landskabet, specielt efter dette forslag hvor dæmningen ikke vil virke skæmmende; og desuden vil være en væsentlig biotopforbedring, håber jeg De vil give Deres tilladelse.

Med venlig hilsen

Knud Bang Nielsen

Bilag: Skitse over området.

FREDNINGSNÆVNET

FOR

RINGKØBING AMTS FREDNINGSKREDS

DOMMERKONTORET TELEFON 07 32 14 11

6950 RINGKØBING

Ringkøbing, den 5. oktober 1989.
R A I 152/1989.Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 OKT. 1989

Nævnet har d.d. tilskrevet Knud Bang Nielsen, Søvangs Iværvej 3, 8700 Horsens, således:

"Vedrørende etablering af en dæmning på matr.nr. 8h og 8s Heden, Timring, tilhørende Knud Bang Nielsen, Søvangs Iværvej 3, 8700 Horsens.

Ved skrivelse af 13. juli 1989 til Teknik- og Miljøforvaltningen ved Ringkøbing amtskommune ansøgte De om tilladelse til at anlægge en dæmning med etablering af en sø som nærmere angivet i det medfulgte projekt. Ved påtegning af 30. august 1989 fremsendte amtskommunen sagen til fredningsnævnet, idet man bl.a. bemærkede, at man fandt, at et sådant anlæg ville komme i strid med formålet for fredningen på området. Den 8. september 1989 foretog nævnet en besigtigelse, hvori De ikke var i stand til at deltage, men samme dag redegjorde De nærmere for tankerne bag projektet over for fredningsnævnets formand på dommerkontoret i Ringkøbing. De foreslog herunder en ændring af projektet, som De nærmere har redegjort for i en skrivelse af 8. september 1989 med et vedhæftet rids.

Både det oprindelige forslag og det ændrede forslag har nu været forelagt for nævnets medlemmer, og nævnet meddeler herved i medfør af naturfredningslovens § 34 eenstemmigt afslag på dispensation fra fredningsbestemmelserne for så vidt angår begge de fremsatte forslag.

Begrundelsen for afslaget er følgende:

Ved fredningsnævnets kendelse af 13. september 1947 og Overfredningsnævnets kendelse af 31. august 1951 foretoges der fredning af nærmere angivne hedearealer i omgivelserne af højgruppen "Irehøje" i Timring sogn. Baggrunden for fredningen var, at Irehøje var det mest uberørte af de høje punkter på Skovbjerg Bakkeø, der har stor betydning for forståelsen af dannelsen af disse specielle landskabsformer allerede under forrige istid. Det må således være udgangspunktet for en vurdering, at ethvert kunstigt indgreb i landskabsformerne på

Miljøministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 12 11/11-0001

Akt. nr. 10

Bil. 2

Foto venter

stedet vil være uheldigt, også i tilfælde, hvor man ellers ville vurdere, at der var tale om skabelsen af en biotop, der i andre sammenhænge ville være hensigtsmæssig. Det erkendes, at der visse steder findes småsøer i højtliggende hedelandskaber, men netop sådanne søers naturlige dannelse visse steder kan medvirke til at forklare den oprindelige naturlige dannelse af terrænformerne, og kunstigt frembragte søer vil i så henseende som udgangspunkt udgøre et forstyrrende fremmedelement i denne forståelse, uanset om de for en umiddelbar betragtning fremtræder naturlige og i harmoni med det landskabelige helhedspræg. Der bør derfor som udgangspunkt kræves meget tungtvejende grunde til at tillade et projekt som det omhandlede i det pågældende område. Nævnet finder, at det anførte er omfattet af fredningens ordlyd, hvorefter de pågældende arealer skal bevares i naturtilstand. Det er korrekt, at der i Overfredningsnævnets kendelse af 31. august 1951 blev indsat forbehold af ret for grustagning, men dette forudsatte klart efterfølgende udjævning af arealet, og kan ikke tillægges betydning for nærværende spørgsmål. Nævnet finder, at det udarbejdede ændrede projekt er en klar forbedring i forhold til det oprindelige projekt, idet dæmningen herved vil blive bedre dækket af udsynet, således at landskabets øvrige konturer ikke afgørende brydes herved, men under hensyn til de foran anførte betænkeligheder imod overhovedet at foretage en ændring af landskabets karakter på stedet, finder nævnet også at måtte afvise dette forslag. Nævnet finder ikke, at der foreligger sådanne tungtvejende grunde, at dette kan begrunde en fravigelse fra det anførte udgangspunkt. Det kan nævnes, at nævnet ved skrivelse af 9. april 1985 (R.A.F. 25/1985) meddelte tilladelse til etablering af en dam ved opstemning i en slugt til brug ved vanding af får på det fredede areal ved Tiphede, men dels foreligger det anførte formål, der har betydning for afgræsning af heden, ikke i nærværende sag, og dels har erfaringerne fra denne opstemning efter det oplyste ikke været gunstige. Endvidere må der henvises til eventuelt i stedet at etablere en dam uden for det fredede område. Nævnet beklager derfor ikke at kunne imødekomme ansøgningen.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet (adr. Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm) af bl.a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den på-

gældende klageberettigede."

Hvilket herved meddeles.

./.. Kopi af ansøgningen samt kortbilag vedlægges.

Med venlig hilsen

p.n.v.

Lønbjerg Nielsen

Skov- og Naturstyrelsen,
Slotsmarken 13,
2970 Hørsholm.

Herning, den 5. marts 1998
R.A.F. 2/98

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

REG. NR. 0805 00

- 9 MPC 1998

Ringkjøbing amt, Landskabsafdelingen, Damstrædet 2, 6950 Ringkøbing, er d.d. tilskrevet således:

"Ringkjøbing Amt ansøger om tilladelse til at afskrælle lyngtørv på hedearealer i og omkring "Dyrehaven". - R.A.F. 19/46 - Fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn.

Efter en besigtigelse den 26. februar 1998, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Ringkjøbing Amt, Trehøje kommune, Danmarks Naturfredningsforening samt lodsejerne skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 give tilladelse til, at der som ansøgt på det areal, der er indtegnet på vedhæftede kort som forsøg gives tilladelse til at afskrælle lyngtørv ved anvendelse af en maskine, idet dette ikke vil være i strid med fredningens formål.

Tilladelsen gives på vilkår:

1. Tilladelsen er tidsbegrænset på 5 år fra dato.
2. Der må hvert år kun fjernes lyngtørv på op til 15% af de lyngklædte arealer.
3. Hvis der fjernes lyngtørv fra større sammenhængende arealer, skal dette ske i striber for at undgå sandflugt.

Nævnet har ved afgørelsen især lagt vægt på, at man i dag i modsætning til i 1951 ved, at lyngen skal plejes for at bevare sit oprindelige udseende. Dette kan ske enten i form af afbrænding eller skæring af tørv. Det ansøgte er herefter ikke i strid med fredningens formål.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
J. 11.006-1211/11-0015 Bil.
Akt. nr. 2

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævns på den ovenfor anførte adresse.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve.

Med venlig hilsen

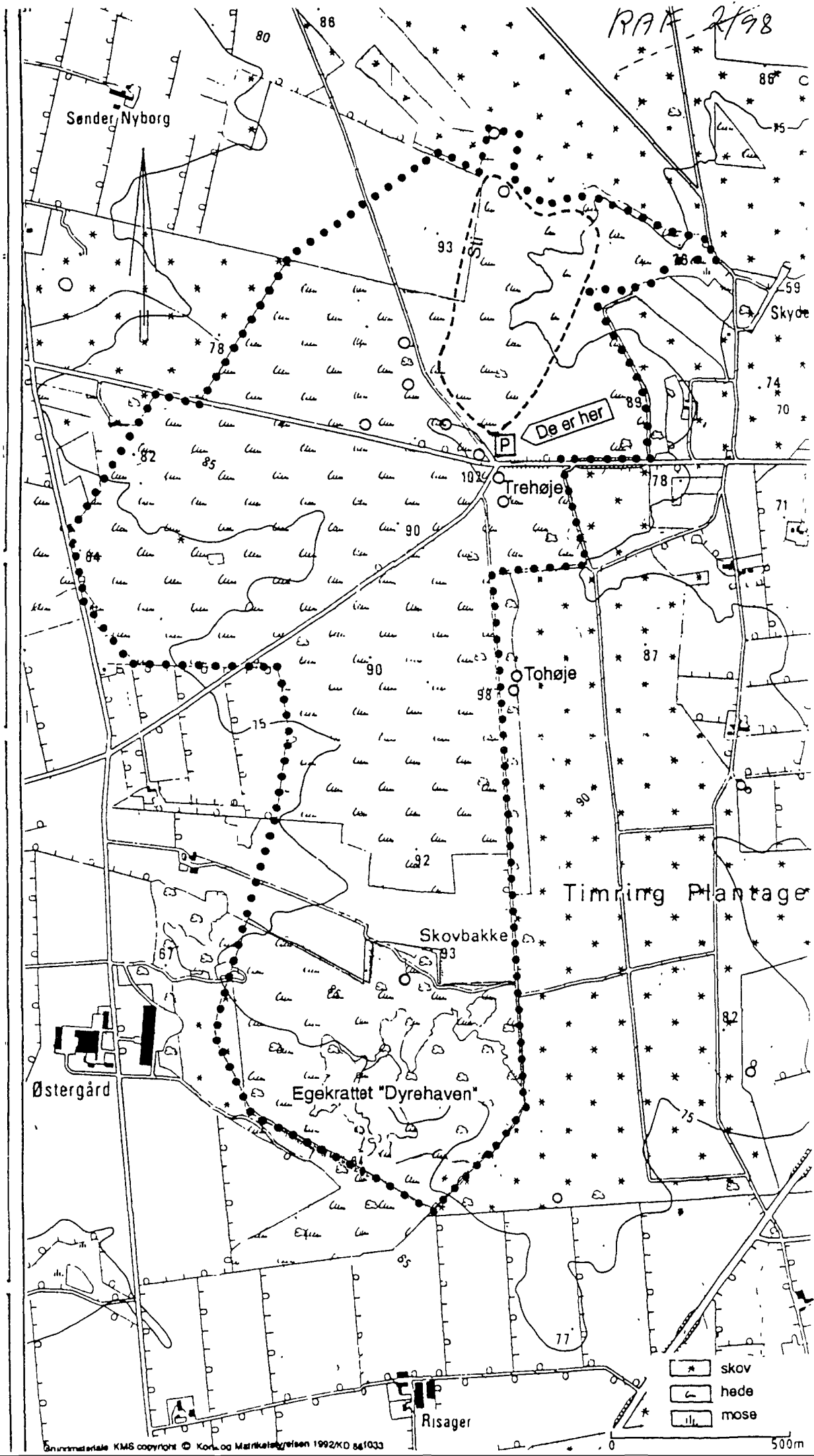
H. Stamp"

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

H. Stamp

/GRM

RAA 2/98

FREDNINGSNÆVNET
FOR RINGKJØBING AMT

RETTEEN I HERNING, 2. AFD.

Nygade 1-3, 7400 Herning

TK. 9722 2200

Herning, den 11. juni 1998

R.A.F. 30/98

+ 1 bilag

Skov- og Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø.

REG. NR. 0805.00.

Ringkjøbing amt er d.d. tilskrevet således:

"Ringkjøbing amt ansøger om tilladelse til at afskrælle lyngtørv samt afbrænde hedearealer tilhørende Poul Agergård, Borris Landbrugsskole, 6900 Skjern, samt afbrænde hedearealer omkring "Dyrehaven". - R.A.F. 19/46 - Fredning af "Trehøje" og omliggende arealer i Timring sogn.

Efter en besigtigelse den 26. februar 1998 gav nævnet den 5. marts s.å. tilladelse til, at Ringkjøbing Amt som forsøg afskrælle lyngtørv på et nærmere afgrænset areal. Tilladelsen blev givet på vilkår, som blev beskrevet i tilladelsen. Ringkjøbing Amt har nu søgt om tilladelse til, at forsøget udvides med yderligere et areal.

Efter en besigtigelse den 2. juni 1998, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Ringkjøbing Amt, Trehøje kommune, og Danmarks Naturfredningsforening, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 give tilladelse til, at der som ansøgt også på det areal, der er indtegnet på vedhæftede kort som forsøg gives tilladelse til at afskrælle lyngtørv ved anvendelse af en nyudviklet maskine. På såvel dette areal som på arealet omfattet af nævnets tilladelse af 5. marts 1998 gives der endvidere tilladelse til, at der som ansøgt som supplement til afskrællingen foretages afbrænding af lyngen. Tilladelserne gives, idet det ansøgte ikke vil være i strid med fredningens formål.

Tilladelserne gives på vilkår:

1. Tilladelserne er tidsbegrænsede til 5 år fra dato.
2. Der må hvert år kun fjernes eller afbrændes lyngtørv på op til 15% af de lyngklædte arealer.
3. Hvis der fjernes eller afbrændes lyngtørv fra større sammenhængende arealer, skal dette ske i striber for at undgå sandflugt.

Ringkjøbing Amt
Naturstyrelsen
J.nr. 1396-1211/11-2015
Akt. nr. 4
-Bt

Nævnet har ved afgørelsen især lagt vægt på, at man idag, i modsætning til i 1951 har viden om, at lyngen skal plejes for at bevare sit oprindelige udseende. Dette kan ske enten i form af afbrænding eller skæring af tørv. Det ansøgte er herefter ikke i strid med fredningens formål.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævns på den ovenfor anførte adresse.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve.

Med venlig hilsen

H. Stamp"

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

H. Stamp

/GRM

Herning, den 17. maj 1999
R.A.F. 16/99

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

REG. NR. 0805-00

Trehøje kommune er d.d. tilskrevet således:

"Trehøje kommune, Nylandsvej 9, 7480 Vildbjerg, ansøger om tilladelse til etablering af en mindre toiletbygning i tilknytning til den eksisterende p-plads på toppen af Trehøje Bakker – R.A.F. 19/46 – Trehøje.

Efter en besigtigelse den 6. maj 1999, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Ringkjøbing amt, Trehøje kommune, Danmarks Naturfredningsforening, og Hedeselskabet, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele tilladelse til det ansøgte, da dette ikke er i strid med fredningens formål. Tilladelsen gives på vilkår,
at toiletbygningen placeres som ansøgt,
at den udvendigt pudses med eller males i mørke farver, og
at taget udføres med mørkt tagpap eller eventuelt beklædes med lyng.
Placeringen fremgår af det vedhæftede kortbilag.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at der er behov for et toilet på stedet, og at der kun er tale om en beskeden bygning, hvis udseende og placering ikke virker unødigt skæmmende i naturen.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den ovenfor anførte adresse.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve.

Med venlig hilsen

H. Stamp"

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

H Stamp

1211/11-0001
69

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKJØBING AMT

Herning, den 29. november 2004
R.A.F. 83/04

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

30 NOV. 2004

LCJ

Ringkjøbing Amt er d.d. tilskrevet således:

"Ringkjøbing Amt, Damstrædet 2, 6950 Ringkøbing, ansøger om tilladelse til etablering af afmærkede stier og udvidelse af eksisterende P-plads på Trehøje. – R.A.F. 19/46 – Trehøje og omliggende arealer i Timring sogn.

Efter en besigtigelse den 18. november 2004, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Ringkjøbing Amt, Trehøje kommune, Danmarks Naturfredningsforening og lodsejeren, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til det ansøgte, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Tilladelsen gives på vilkår, at der rundt om parkeringspladsen etableres en passende afspærring, så biler ikke kan køre ud på hedearealerne.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at det ansøgte er nødvendigt for at forbedre offentlighedens adgang til det særegne landskab. Endvidere findes hverken parkeringsplads eller sti at skæmmes landskabet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

RETTEEN I HERNING, 2. AFDELING

Nygade 1-3, 7400 Herning

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 121/11-0001
Akt. nr. 67

Tlf. 97 22 22 00

E-mail: f-naevn@mail.dk

Bil.

FREDNINGSNÆVNET FOR RINGKJØBING AMT

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve"

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

H. Stamp

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Herning, den 4. oktober 2012
FRD 11/2012

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
Naturstyrelsen
- 5 OKT. 2012

Herning kommune er d.d. tilskrevet således:

"Herning kommune, Rådhuset, 7400 Herning, ansøger om tilladelse til, at kørebanen gennem Trehøjeområdet udvides fra 5 til 7 meter samt etablering af rabatter og grøfter på ca. 5-6 meter i hver side af vejen. – R.A.F. 19/1946 – Trehøje.

Efter en besigtigelse den 31. august 2012, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter for Herning kommune og kommunens rådgiver, Rambøll, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til, at asfaltbelægningen på Trehøjevej gennem det fredede område renoveres. Ved renoveringen vil vejens grusbelægning i begge sider blive erstattet af en asfaltbelægning, så vejen fremtræder som udvidet med ca. ½ meter i begge sider. Tilladelsen gives, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Kommunen har oprindelig søgt om renovering, der indebar en væsentlig udvidelse af vejens bredde. Under besigtigelsen blev det dog oplyst, at sagen nu alene var en renovering af asfaltbelægningen i overensstemmelse med beskrivelsen ovenfor. Denne oplysning er senere bekræftet af ansøgeren i form af en mail fra Mogens Kattenhøj fra Rambøll.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at det ansøgte er nødvendigt for at undgå, at asfalten brækker af i vejkanten. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at der ikke inddrages hede, hvorfor det særegne landskab ikke påvirkes.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jf. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Deres klage bedes sendt til Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, så vidt muligt elektronisk på midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve”,

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

Herning, 2. juli 2013
FRD 11/2012

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
Naturstyrelsen
- 3 JULI 2013

Herning kommune er d.d. tilskrevet således:

”Herning kommune, Rådhuset, 7400 Herning, ansøger om tilladelse til, at kørebanen gennem Trehøjeområdet udvides til 7 meter samt etablering af rabatter og grøfter på ca. 5-6 meter i hver side af vejen. – R.A.F. 19/1946 – Trehøje.

Efter en besigtigelse den 20. juni 2013, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter for ansøgeren, Herning kommune, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til, at Trehøjevej gennem det fredede område renoveres og udvides som beskrevet i vedhæftede bilag.

Herning kommune oplyste under besigtigelsen, at der har været afholdt åstedsforretning med lodsejerne i anledning af ekspropriationen. Der var ingen indsigelser fra lodsejerne, og der blev lavet aftaler med disse om fastlæggelsen af nye skel.

Nævnet gav den 4. oktober 2012 tilladelse til en mindre udvidelse af vejen i form af, at vejens grusbelægning i begge sider blev erstattet af en asfaltbelægning, så vejen fremtrådte som udvidet med ca. ½ meter i begge sider. Tilladelsen blev givet, da dette ikke fandtes at være i strid med fredningens formål, og nævnet lagde navnlig vægt på, at det ansøgte var nødvendigt for at undgå, at asfalten brækkede af i vejkanterne, og at der ikke blev inddraget hede, hvorfor det særegne landskab ikke blev påvirket.

Der gives nu tilladelse til en større udvidelse af vejen, og der vil blive inddraget mindre arealer, der er beklædt med hede.

Nævnet har dog lagt vægt på, at udvidelsen af vejen sker for at forbedre færdselssikkerheden. Der er også lagt vægt på, at der ikke sker ændringer af vejens længdeprofil, og at den overjord, der fjernes, lægges tilbage, så arealerne langs asfalten ikke ændrer karakter, men vil få en flora som den eksisterende. Endelig lægges der vægt på, at vejen går gennem store hedearealer, hvorfor det kun er relativt begrænsede arealer, der berøres af vejudvidelsen, og udvidelsen vil ikke påvirke den landskabelige skønhed, der præger hedearealerne.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jf. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Deres klage bedes sendt til Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, så vidt muligt elektronisk på midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

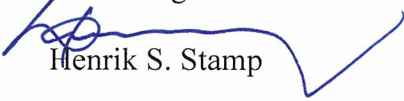
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve",

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

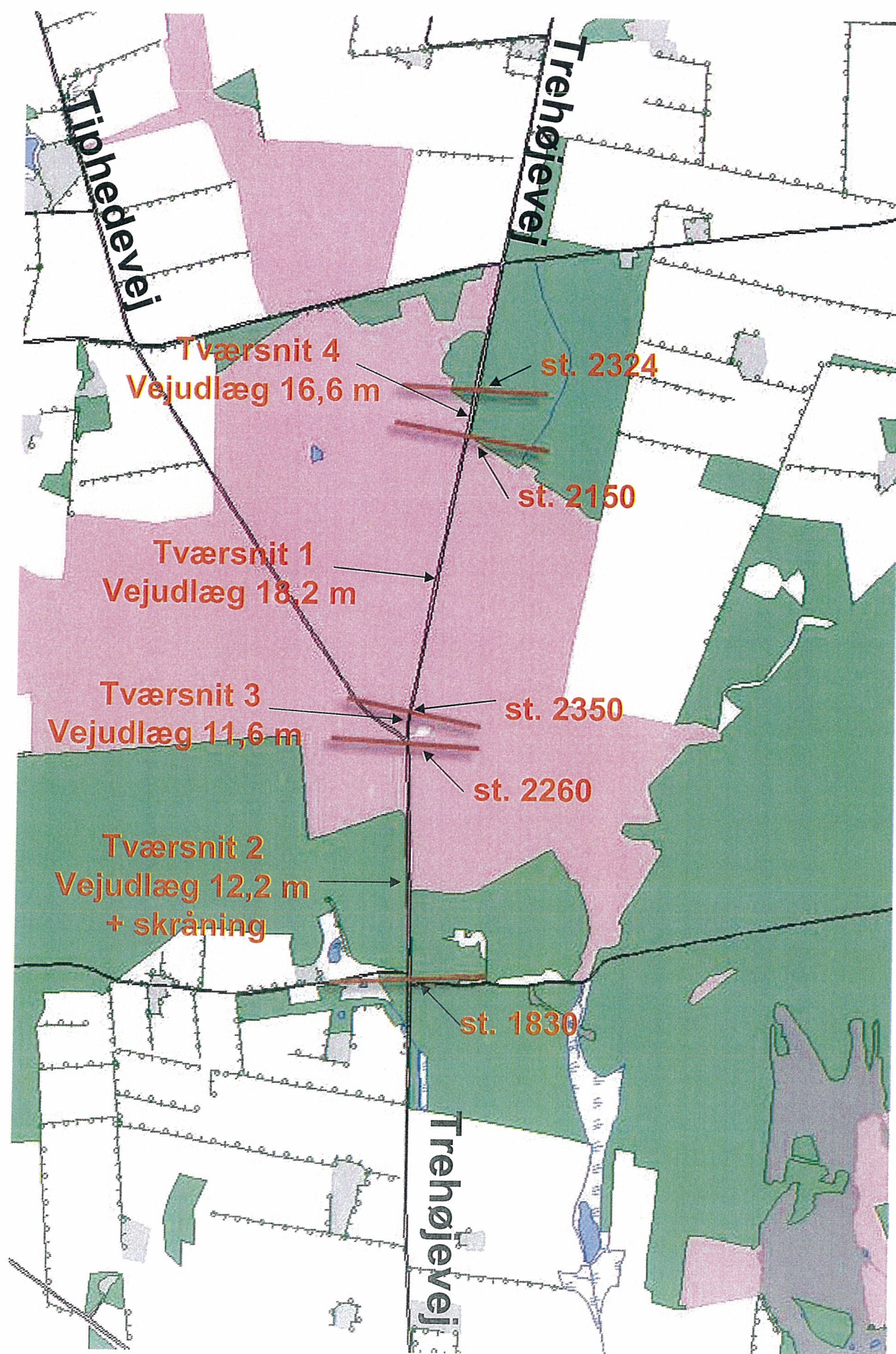
Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

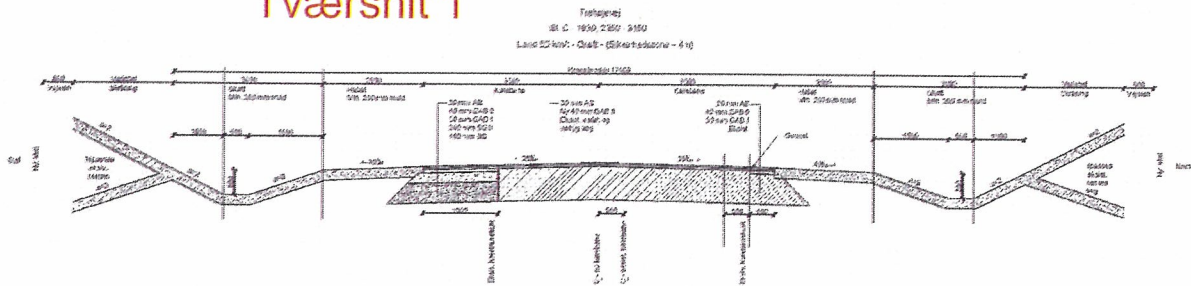
RETTEEN I HERNING, 2. AFDELING

Haraldsgade 28, 7400 Herning

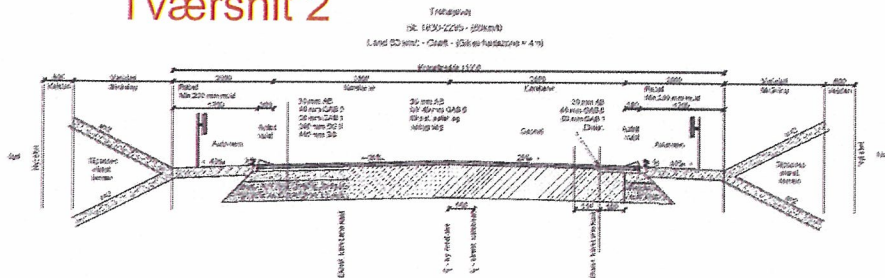
Tlf. 99 68 60 21 - E-mail: midtjyllandvest@fredningsnaevn.dk

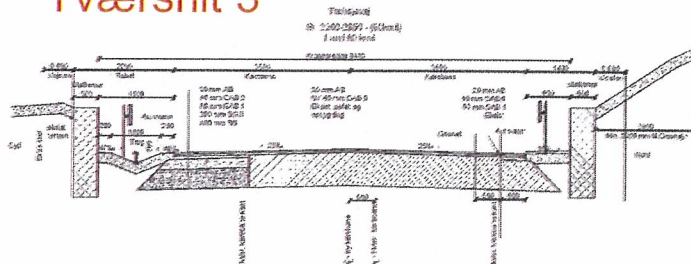
Tværsnit 1

Tværsnit 2

Tværsnit 3

Tværsnit 4

